

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR BANKO LUMINOR BANK AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2023-03-01 Nr. 429-108
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir banko *Luminor Bank AS*, veikiančio per Lietuvos skyrių, (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2022 m. rugsėjo 19 d. Belgijoje naudojantis banko pareiškėjai išduota mokėjimo kortele „Visa Black“ nuo 11.39 val. iki 12.03 val.¹ buvo įvykdytos 5 mokėjimo operacijos (sumos: 600 Eur; 600 Eur; 700 Eur; 50 Eur; 80 Eur), kurių bendra vertė 2 030 Eur (toliau – Ginčijami mokėjimai).

Pareiškėja teigia minėtą dieną ryte atskridusi į (*duomenys neskelbtini*) oro uostą, jame už kavą mokėjimo kortele sumokėjo 7,70 Eur. Vėliau, pareiškėjos teigimu, važiuojant viešuoju transportu, iš jos buvo pavogta piniginė su ten buvusia mokėjimo kortele. Pareiškėja apie 12.30 val. pastebėjusi vagystę bandė skambinti bankui telefonu, tačiau prisiskambinti pavyko tik 12.48 val. Paaiškinusi aplinkybes pareiškėja prašė banko užblokuoti mokėjimo kortelę. Banko darbuotoja nurodė atlikusi minėtą veiksmą bei informavo, kad jokios piniginės lėšos iš pareiškėjos sąskaitos nebuvo nurašytos. Atsižvelgdama į banko darbuotojos suteiktą informaciją, pareiškėja teigia Belgijos policijai pranešusi apie dėl piniginės vagystės patirtą 50 Eur žalą (maždaug tokia suma buvo piniginėje grynaisiais pinigais).

To paties skambučio telefonu metu buvo užsakyta nauja mokėjimo kortelė. 2022 m. spalio 3 d. pareiškėja teigia pašto dėžutėje radusi naują mokėjimo kortelę. Ją aktyvavusi, pareiškėja pastebėjo, kad iš sąskaitos nurašyta Ginčijamų mokėjimų suma (2 030 Eur), nors minėto pokalbio telefonu metu pareiškėja banko darbuotojos buvo patikinta, jog pavogta kortele nebuvo pasinaudota.

Pareiškėja teigia iš banko sąskaitos išrašo nustačiusi, jog Ginčijamų mokėjimų sumos buvo nurašytos 2022 m. rugsėjo 21 d., t. y. jau bankui žinant, kad mokėjimo kortelė yra pavogta ir po jos blokavimo. Pareiškėja kreipėsi į banką, prašydama gražinti Ginčijamų mokėjimų sumą, tačiau bankas šio prašymo netenkino. Bankas nurodė nustatęs, kad Ginčijami mokėjimai įvykdyti mokėjimo kortele, panaudojus tik pareiškėjai žinomą kortelės PIN kodą, o apie kortelės praradimą pareiškėja banką informavo tik tada, kai Ginčijami mokėjimai jau buvo įvykdyti.

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėja nurodė dėl trečiųjų asmenų inicijuotų Ginčijamų mokėjimų bendrai patyrusi 2 061 Eur žalą. Be pareiškėjos neautorizuotų Ginčijamų mokėjimų sumos (2 030 Eur), 2022 m. rugsėjo 21 d. bankas iš pareiškėjos sąskaitos nurašė 31 Eur (14 Eur + 12 Eur + 5 Eur) mokesčio už pinigų „išėmimą virš limito“.

Pareiškėja pažymėjo jokių PIN kodų niekam neatskleidusi, neužrašiusi, „<...> nes keturių skaičių Mokėjimo kortelės PIN kodo kombinaciją žinojo atmintinai (ir dabar jį pamena), todėl nebuvo reikalo jį nešiotis su savimi, kur nors užrašyti ir pan.“ Pareiškėja Lietuvos banko prašė bankui rekomenduoti gražinti 2 061 Eur Ginčijamų mokėjimų nulemtų nuostolių sumą (2 030 Eur Ginčijamų mokėjimų suma ir 31 Eur dėl šių mokėjimų nurašytas komisinis mokestis) bei atlyginti 544,50 Eur advokato paslaugų išlaidų.

Pateiktame atsiliepime bankas nurodė su pareiškėjos reikalavimais nesutinkantis. Banko

¹ Čia ir toliau aplinkybės nurodomos Lietuvos laiku.

teigimu, pareiškėja 2022 m. rugsėjo 19 d. 12.49 val. telefonu kreipėsi į banką dėl su pinigine pavogtos „Visa Black“ mokėjimo kortelės užblokavimo, kortelė užblokuota 12.53 val.² Bankas nurodė nustatęs, kad pokalbio metu banko darbuotoja pareiškėjai pateikė netikslūs duomenis, nes nurodė, kad 2022 m. rugsėjo 19 d. su mokėjimo kortele yra atliktas vienas atsiskaitymas (7,70 Eur). Faktiškai, kai pareiškėja skambino į banką, mokėjimo kortele jau atliktų sėkmingų atsiskaitymų buvo daugiau nei vienas: 11.39 val. – 600 Eur mokėjimo operacija; 11.40 val. – 600 Eur mokėjimo operacija; 11.41 val. – 700 Eur mokėjimo operacija; 11.47 val. – 50 Eur mokėjimo operacija; 12.03 val. – 80 Eur mokėjimo operacija. Taigi, pokalbio su pareiškėja metu dėl banko darbuotojos klaidos buvo nenurodyti visi jau iki pareiškėjos skambučio įvykdyti ginčijami mokėjimai.

Bankas teigia nustatęs, kad Ginčijami mokėjimai buvo patvirtinti tik pareiškėjai žinomu mokėjimo kortelės PIN kodu. Dėl šios priežasties bankas negalėjo užginčyti operacijų remdamasis tarptautinės mokėjimo kortelių organizacijos „Visa“ nustatytoms taisyklėms.

Bankas nurodė, kad, remiantis Mokėjimo paslaugų teikimo sąlygų (toliau - Sąlygos), kurios yra neatskiriama banko ir pareiškėjos sutarties dalis, 7.2.24 papunkčiu, sėkmingai įvykdyti atsiskaitymai mokėjimo kortele yra rezervuojami 9 dienų laikotarpiui ir rezervacija yra panaikinama tik tuomet, jei lėšų gavėjas bankui nepateikia patvirtinimo apie atsiskaitymą kortele.

Banko teigimu, sąskaitoje rezervuotas lėšas pareiškėja galėjo matyti prisijungusi prie interneto banko skiltyje „Mokėjimo kortelės“. Bankas nurodė, kad minėto pokalbio su pareiškėja metu visi Ginčijami mokėjimai jau buvo sėkmingai įvykdyti ir jų atšaukti ar sustabdyti nebebuvo įmanoma. Iš pareiškėjos sąskaitos Ginčijamų mokėjimų sumos buvo nurašytos 2022 m. rugsėjo 21 d., nes tik tą dieną iš lėšų gavėjų bankas gavo duomenis ir patvirtinimus apie atsiskaitymus kortele.

Bankas pažymėjo, kad, remiantis Sąlygų 7.2.5 papunkčiu, mokėjimo kortelės PIN kodas turi būti laikomas paslapyje ir negali būti niekur užrašomas. Ginčijami mokėjimai buvo atlikti fiziškai panaudojus kortelę ir operacijas patvirtinus tik pareiškėjai žinomu PIN kodu. Jei mokėjimo kortelės PIN kodas tapo žinomas tretiesiems asmenims, tai tik dėl to, kad aktyviais pareiškėjos veiksmais jis buvo perduotas ar atskleistas kitiems asmenims, nesilaikant net minimalių saugumo reikalavimų.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (toliau – Taisyklės) 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Iš pateiktų duomenų spręstina, kad ginčas kilo dėl pareiškėjos reikalavimo bankui gražinti Ginčijamų mokėjimų lėšas (2 031 Eur), taip pat atlyginti dėl Ginčijamų mokėjimų patirtas 31 Eur komisinio mokesčio išlaidas už viršytą grynujų pinigų išėmimo limitą.

Bankas teigia nustatęs, kad Ginčijami mokėjimai atlikti panaudojus mokėjimo kortelę ir PIN kodą, kuris turėjo būti žinomas tik pareiškėjai. Pareiškėja neigia autorizavusi pavogta kortele atliktus Ginčijamus mokėjimus. Pareiškėjos vertinimu, bankas nepagrįstai įvykdė Ginčijamus mokėjimus, kurie ne tik nebuvo autorizuoti, bet ir įvykdyti po kortelės blokavimo.

Atsižvelgiant į tai, kad iš esmės abi ginčo šalys sutaria, kad Ginčijami mokėjimai galėjo būti inicijuoti be pačios pareiškėjos valios, o trečiųjų asmenų iniciatyva, toliau sprendime nebus analizuojamos su Ginčijamų mokėjimų autorizavimo vertinimu susijusios aplinkybės, o Ginčijami mokėjimai laikomi pareiškėjos neautorizuotais.

Siekiant išspręsti šalių ginčą ir įvertinti pareiškėjos reikalavimų bankui pagrįstumą, Lietuvos banko nuomone, būtina nustatyti, ar nagrinėjamu atveju bankas turėjo (turi) pareigą gražinti (sumokėti) pareiškėjai jos prašomas sumas.

Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą ir atsakomybę, mokėjimo paslaugų teikimo sąlygas ir

² Atsižvelgdamas į pareiškėjos prašymą patikslinti duomenis apie užblokuotą kortelę, bankas nurodė, kad „Visa Black“ kortelė, turinti „tiek debetinės, tiek kreditinės mokėjimo kortelės savybes“, pareiškėjai buvo išduota 2022 m. rugpjūčio 22 d.

informavimo apie šias sąlygas reikalavimus, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas (toliau – Mokėjimų įstatymas).

1. Dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų pasekmių

Kaip minėta, pareiškėja teigia, kad bankas turi pareigą atlyginti jai dėl neautorizuotų Ginčijamų mokėjimų patirtus nuostolius.

Pagal Mokėjimų įstatymo 38 straipsnio 1 dalį, joje nurodytomis sąlygomis ir tvarka mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas privalo gražinti mokėtojui neautorizuotos mokėjimo operacijos sumą. Mokėjimų įstatymo 39 straipsnis nustato šios taisyklės taikymo išimtis.

Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalimi, mokėtojui tenka visi dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai, jeigu jis juos patyrė veikdamas nesąžiningai arba tyčia ar dėl didelio neatsargumo neįvykdyęs vienos ar kelių šio įstatymo 34 straipsnyje nustatytų pareigų.

Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje reglamentuojamos mokėjimo paslaugų vartotojo, turinčio teisę naudotis mokėjimo priemone, pareigos: 1) naudotis mokėjimo priemone pagal mokėjimo priemonės išdavimą ir naudojimą reglamentuojančias sąlygas; 2) sužinojus apie mokėjimo priemonės praradimą, vagystę arba neteisėtą pasisavinimą ar neautorizuotą jos naudojimą, nedelsiant apie tai pranešti mokėjimo paslaugų teikėjui arba jo nurodytam subjektui. Mokėjimo paslaugų vartotojas, gavęs mokėjimo priemonę, privalo imtis veiksmų, kad būtų apsaugoti personalizuoti saugumo duomenys (Mokėjimų įstatymo 34 straipsnio 2 dalis).

Mokėjimų įstatymas nustato, kad tuo atveju, kai mokėtojas neigia autorizavęs įvykdytą mokėjimo operaciją, mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjo arba atitinkamais atvejais mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo užregistruotas mokėjimo priemonės naudojimas nebūtinai yra pakankamas įrodymas, kad mokėtojas autorizavo mokėjimo operaciją ar veikė nesąžiningai arba tyčia ar dėl didelio neatsargumo neįvykdė vienos ar kelių šio įstatymo 34 straipsnyje nustatytų pareigų. Mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas ir atitinkamais atvejais mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas turi pateikti įrodymų, kuriais patvirtinamas mokėtojo sukčiavimas arba didelis neatsargumas (Mokėjimų įstatymo 37 straipsnio 3 dalis).

Įvertinus nurodytas Mokėjimų įstatymo nuostatas, galima teigti, kad mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas gali būti visiškai atleistas nuo pareigos gražinti mokėtojui neautorizuotos mokėjimo operacijos sumą tik tuo atveju, jeigu pateikia mokėtojo sukčiavimo (nesąžiningumo arba tyčios) arba didelio neatsargumo įrodymų, t. y. jeigu įvertinus mokėjimo paslaugų teikėjo pateiktus įrodymus nustatoma, kad mokėtojas ne tik neįvykdo vienos ar kelių jam Mokėjimų įstatyme nustatytų pareigų, bet ir padaro tai elgdamasis nesąžiningai arba tyčia ar būdamas labai neatsargus (Mokėjimų įstatymo 37 straipsnio 3 dalis ir 39 straipsnio 3 dalis).

Aplinkybių ir duomenų, kaip ir šalių ginčo dėl to, kad pareiškėja galėjo veikti nesąžiningai arba tyčia, įskaitant sukčiavimą, nėra. Tai reiškia, kad, atsižvelgiant į pirmiau minėtas Mokėjimų įstatymo nuostatas, siekiant įvertinti, ar bankas pagrįstai atsisako kompensuoti pareiškėjos nuostolius, susijusius su Ginčijamų mokėjimų įvykdymu, ir ar pareiškėjai galėtų būti taikoma Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalis, būtina nustatyti, ar pareiškėjos elgesys, prarandant mokėjimo priemonę ir (arba) jos personalizuotus saugos duomenis, vertintinas kaip didelis neatsargumas, dėl kurio visi jos reikalaujami atlyginti nuostoliai turėtų tekti pačiai pareiškėjai.

Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos (toliau – PSD2) preambulės 72 punkte nurodoma, kad „siekiant įvertinti galimą mokėjimo paslaugų vartotojo aplaidumą ar didelį aplaidumą, reikėtų atsižvelgti į visas aplinkybes. Įtariamo aplaidumo įrodymai ir laipsnis paprastai turėtų būti vertinami pagal nacionalinę teisę. Tačiau nors aplaidumo sąvoka reiškia, kad pažeidžiamas įsipareigojimas elgtis rūpestingai, didelis aplaidumas turėtų reikšti daugiau nei vien aplaidumą ir apimti labai nerūpestingą elgesį.“

Didelio neatsargumo sąvoka plėtojama Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad „didelis neatsargumas kaip kaltės forma pasireiškia neprotingu arba išskirtiniu rūpestingumo nebuvimu, kai asmuo nėra tiek rūpestingas, kiek akivaizdžiai būtina esamomis aplinkybėmis“ (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-180-378/2017, 29 punktą).

Kaip minėta pirmiau, bankas nurodo, kad, jo vertinimu, pareiškėja, tikėtina, turėjo prarasti mokėjimo kortelę ir tam tikru būdu atskleisti tretiesiems asmenims tik jai žinomą

mokėjimo kortelės PIN kodą, nes taip buvo patvirtinti Ginčijami mokėjimai. Taigi, banko vertinimu, pareiškėja nesilaikė elementarių saugumo reikalavimų ir Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje aptartų mokėjimo paslaugų vartotojo pareigų – naudojosi mokėjimo priemone nesilaikydama mokėjimo priemonės išdavimą ir naudojimą reglamentuojančių sąlygų.

Lietuvos bankas neturi pakankamai patikimų objektyvių įrodymų, galinčių neabejotinai patvirtinti arba paneigti banko teiginius dėl mokėjimo kortelės PIN kodo atskleidimo. Tokių aplinkybių kreipimesi Lietuvos bankui nepatvirtino ir pati pareiškėja, ji, priešingai, neigia atskleidusi mokėjimo kortelės PIN kodą kitiems asmenims, taip pat ir aplinkybę, kad jis buvo užrašytas ir nešiojamas pareiškėjos.

Pirmiau minėtame Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje nustatyta viena iš mokėjimo paslaugų vartotojo, turinčio teisę naudotis mokėjimo priemone, pareigų – naudotis mokėjimo priemone pagal mokėjimo priemonės išdavimą ir naudojimą reglamentuojančias sąlygas. Banko ir pareiškėjos sutartiniams santykiams taikomų Sąlygų 7.2.5 papunktyje nustatyta: „Klientas ir bet kuris kitas Kortelės turėtojas papildomai prie kitų sutartyje dėl kortelės suteikimo numatytų įsipareigojimų taip pat privalo: - PIN kodą laikyti paslapyje (įsiminti PIN kodą, o voką su PIN kodu sunaikinti), nerašyti PIN kodo ant kortelės, popieriuje, ant kartu su kortele laikomų daiktų ar laikyti PIN kodą kitokiame pavidale; - laikyti paslapyje visus Kortelės ar Skaitmeninės piniginės, su kuria susieta Kortelė, duomenis (informaciją nurodytą ant kortelės).“

Banko pateiktais duomenimis, visi Ginčijami mokėjimai inicijuoti, panaudojant mokėjimo kortelę ir PIN kodą, kuris turėjo būti žinomas tik pareiškėjai, todėl yra labiau tikėtina, kad pareiškėja prarado ne tik mokėjimo kortelę, bet turėjo prarasti ar tretiesiems asmenims kitaip atskleisti mokėjimo kortelės PIN kodą, kuris buvo objektyviai būtinas Ginčijamiems mokėjimams patvirtinti.

Pirmiau aptartos aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad pareiškėja, nesilaikydama jai, kaip mokėjimo paslaugų vartotojai, nustatytų pareigų, susijusių su mokėjimo priemonės naudojimu, nebuvo tiek atidi ir rūpestinga, kiek akivaizdžiai buvo būtina nurodytomis aplinkybėmis, nes atliko veiksmus, kurie galiausiai lėmė tai, kad buvo įvykdyti Ginčijami mokėjimai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, darytina išvada, kad šiuo atveju nurodyti pareiškėjos veiksmai ir neveikimas gali būti vertinami kaip didelis pareiškėjos neatsargumas (aplaidumas), todėl visi nuostoliai, susiję su Ginčijamų mokėjimų įvykdymu, turėtų tekti pareiškėjai (įskaitant neatsiejamai susijusį ir išimtinai Ginčijamų mokėjimų nulemtą nuskaitytą 31 Eur mokesį už viršytus grynųjų pinigų išdavimo limitus).

Įvertinus pirmiau išdėstytą informaciją, konstatuotina, kad yra pagrindas taikyti Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalį, nustatančią, kad mokėtojai tenka visi dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai, jeigu jis juos patyrė dėl didelio neatsargumo neįvykdęs vienos ar kelių šio įstatymo 34 straipsnyje nustatytų pareigų, todėl, Lietuvos banko vertinimu, bankui nekilo pareiga pareiškėjai atlyginti dėl neautorizuotų operacijų patirtų nuostolių.

2. Dėl rezervuotų lėšų nurašymo iš pareiškėjos sąskaitos

Kaip minėta, pareiškėja teigia, jog bankas nepagrįstai Ginčijamus mokėjimus įvykdė jau po pranešimo apie kortelės vagystę ir jos blokavimo.

Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokėtojas bet kuriuo metu iki šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyto neatšaukiamumo momento gali panaikinti sutikimą įvykdyti mokėjimo operaciją ir (arba) kelias mokėjimo operacijas. Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalimi, mokėjimo paslaugų vartotojas negali atšaukti mokėjimo nurodymo po to, kai jį gauna mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis. Minėto Mokėjimų įstatymo straipsnio 4 dalyje taip pat nustatyta, kad, pasibaigus 1 dalyje nurodytam laikotarpiui, mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas tik tuo atveju, kai dėl to susitaria mokėjimo paslaugų vartotojas ir atitinkamas mokėjimo paslaugų teikėjas, o šio straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais (kai mokėjimo operacija inicijuojama gavėjo arba per gavėją) būtinas ir gavėjo sutikimas.

Taigi, pasibaigus Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nurodytam terminui, mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas tik dėl to susitarus vartotojui ir jo mokėjimo paslaugų teikėjui, todėl nurodytos galimybės (t. y. mokėjimo nurodymo atšaukimo) įtvirtinimas Mokėjimų įstatyme neturėtų būti vertinamas kaip priverstinis lėšų gražinimas mokėtojai, esant jo atitinkamam prašymui.

Ginčo šalių sutartiniams santykiams taikomų Sąlygų 7.2.24 papunktyje nustatyta: „Bankas, gavęs Kliento / Kortelės turėtojo sutikimą atsiskaityti kortele, su ja susietoje

mokėjimo sąskaitoje rezervuoja operacijos lėšas ir, gavęs iš lėšų gavėjo duomenis ir patvirtinimą apie atsiskaitymus kortele, jas nurašo. Bankas, panaikina lėšų rezervaciją su kortele susietoje sąskaitoje, jei per 9 kalendorines dienas nuo lėšų rezervavimo datos, iš lėšų gavėjo negauna duomenų ir patvirtinimo apie atsiskaitymą kortele." Sąlygų 6.3.4 papunktyje nustatyta: „Kai mokėjimo operacija inicijuojama mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo arba gavėjo ar per gavėją³, Klientas negali atšaukti mokėjimo nurodymo po to, kai mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui davė sutikimą inicijuoti mokėjimo operaciją arba gavėjui davė sutikimą atlikti mokėjimo operaciją.“

Nustatytais duomenimis, šiuo atveju nei Mokėjimų įstatyme, nei šalių susitarime nurodytos sąlygos atšaukti mokėjimo nurodymus įvykdyti Ginčijamus mokėjimus nebuvo nustatytos. Pareiškėja dėl Ginčijamų mokėjimų į banką kreipėsi jau po to, kai suėjo Mokėjimų įstatyme ir sutartyje nustatyti terminai.

Pažymėtina, kad ginčui aktualios mokėjimo operacijos buvo įvykdytos iki užblokuojant kortelę 2022 m. rugsėjo 19 d., o 2022 m. rugsėjo 21 d. iš pareiškėjos sąskaitos buvo tik nurašytos su Ginčijamais mokėjimais susijusios sumos, mokėjimo operacijų lėšų gavėjams (per savo finansų įstaigas) pateikus bankui galutinius patvirtinimus dėl atsiskaitymo kortele.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad bankas neturėjo pagrindo atšaukti ginčui aktualių mokėjimo operacijų.

Konstatavus, kad pareiškėjos reikalavimas bankui kompensuoti jai dėl Ginčijamų mokėjimų patirtus nuostolius laikytinas nepagrįstu, reikalavimas atlyginti teisinių paslaugų išlaidas taip pat atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

³ Pvz., atsiskaitymas mokėjimo kortele.